

Позиція АМКУ щодо деяких нюансів дотримання строків для подання скарги

Пунктом 59 Особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 (далі — Особливості), передбачено строки подання скарг до органу оскарження. Частиною 5 статті 18 Закону України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 № 922-VIII (далі — Закон) визначено вимоги до змісту скарги.

Згідно з положеннями пунктів 56 і 57 Особливостей скарга до органу оскарження подається суб'єктом оскарження у формі електронного документа через електронну систему закупівель. За подання скарги до органу оскарження справляється плата через електронну систему закупівель. Після здійснення оплати скарга автоматично вноситься до реєстру скарг і формується її реєстраційна картка, яка разом зі скаргою автоматично оприлюднюється в електронній системі закупівель.

Своєю чергою, за підпунктом 2 пункту 63 Особливостей, орган оскарження залишає скаргу без розгляду в разі, коли скарга не відповідає вимогам частини 5 статті 18 Закону чи пунктам 56 і 59 Особливостей.

Тобто скарга повинна бути подана у встановлені строки та встановленого змісту. Порушення хоча б одного з цих положень є підставою для залишення скарги без розгляду. Водночас формування реєстраційної картки скарги без завантаження самої скарги чи завантаження її частково у встановлені строки, а потім дозавантаження скарги в цілому після закінчення такого строку не є належним дотриманням приписів частини 5 статті 18 Закону, а також пунктів 56 і 59 Особливостей. Тобто частина скарги, що подана у встановлений строк, або взагалі незавантаження редакції скарги визначатиме скаргу як таку, що не відповідає частині 5 статті 18 Закону, а у разі оскарження умов тендерної документації — ще й пункту 56 Особливостей. Документи скарги, подані після закінчення строку її подання, визначатимуться як такі, що не відповідають пункту 59 Особливостей.

Розглянемо це з практичного погляду на прикладі рішення Комісії Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель (далі — Комісія) про залишення скарги без розгляду.

Рішення Комісії від 28.12.2023 № 21057-р/пк-пз, закупівля № [UA-2023-12-22-016719-a](#).

Обставини розгляду скарги

Скаржником 26.12.2023, а саме в останній день оскарження, визначений згідно з [абзацом 1 пункту 59 Особливостей](#), сформовано реєстраційну картку скарги, до якої завантажено файл під назвою «Скарга», зміст редакції якого містить інформацію, що відповідає лише [пунктам 1 та 2 частини 5 статті 18 Закону](#). Наступного дня, проте з пропуском встановленого строку, скаржник дозавантажив повний текст скарги та документи, що підтверджують інформацію, викладену у скарзі.

Позиція Комісії

Беручи до уваги наведені обставини при поданні скарги, Комісія зробила висновок, що скарга не відповідає [частині 5 статті 18 Закону](#) та [пункту 56 Особливостей](#), оскільки вона не містить всієї необхідної інформації та разом зі скаргою не завантажено документів-доказів, а щодо документів, завантажених 27.12.2023, що їх невідповідність полягає в порушенні [пункту 59 Особливостей](#), тобто порушенні строку їх подання. Враховуючи наведені обставини, Комісія постановила скаргу залишити без розгляду.

Коментар

Таким чином, при здійсненні оскарження суб'єкт оскарження одразу повинен сукупно дотриматись як приписів щодо змісту скарги ([частина 5 статті 18 Закону](#)), так і щодо строків подання скарги ([пункт 59 Особливостей](#)). Водночас строк подання скарги стосується не лише подання самої редакції скарги, але і доказів, зокрема у випадку оскарження умов тендерної документації.

Відповідно до [абзацу 8 частини 5 статті 18 Закону](#) до скарги додаються документи та матеріали (за наявності) в електронній формі (у тому числі у форматі pdf), що підтверджують інформацію, викладену у скарзі, та порушення процедури закупівлі або неправомірність рішень, дій або бездіяльності замовника.

Також за [абзацом 2 пункту 56 Особливостей](#), якщо оскаржуються умови тендерної

документації, разом зі скаргою повинно бути завантажене документальне підтвердження/докази.

У публікації порталу RADNUK.COM.UA «[Нове поняття в оскарженні — „докази“. Що АМКУ вважає доказами?](#)» можна більше дізнатись про визначення доказів при оскарженні.

З огляду на зміст норми [частини 5 статті 18 Закону](#) та [абзацу 2 пункту 56 Особливостей](#) умовно документи/матеріали (докази), що підтверджують інформацію, викладену у скарзі, потрібно вважати невід'ємною частиною скарги, хоч таке трактування прямо не визначено закупівельним законодавством. Отже, і строк подання цих доказів такий самий, як і строк подання скарги. Тому неподання доказів у встановлений строк вважатиметься невідповідністю скарги наведеній нормі.

Поглянемо, як це відбувається, на прикладі ще одного рішення Комісії про залишення скарги без розгляду.

[Рішення Комісії від 07.02.2024 № 2331-р/пк-пз, закупівля № UA-2024-02-01-003670-а.](#)

Обставини розгляду скарги

Скаржником до органу оскарження подано скаргу, що стосується умов тендерної документації. 05.02.2024, а саме в останній день оскарження та у строк, визначений [абзацом 1 пункту 59 Особливостей](#), скаржник подав скаргу. Наступного дня після закінчення встановленого строку, тобто вже на шостий день, скаржник дозавантажив матеріали та документи, що підтверджують інформацію, викладену у скарзі.

Позиція Комісії

Беручи до уваги наведені обставини при поданні скарги, Комісія зробила висновок, що скарга не відповідає [пункту 56 Особливостей](#), оскільки разом зі скаргою не завантажено документів-доказів, а щодо документів, завантажених 06.02.2024, що їх невідповідність полягає в порушенні [пункту 59 Особливостей](#), тобто порушенні строку їх подання.

Враховуючи наведені обставини, Комісія постановила скаргу залишити без розгляду.

Коментар

З останнього опрацьованого рішення ми бачимо, як вже і зауважено вище, що скарга, наприклад щодо оскарження умов тендерної документації, повинна подаватись одразу в один строк разом із матеріалами й документами, що підтверджують доводи скаржника.

Крім того, наведені докази не слід плутати з інформацією чи документами, що стосуються закупівлі, які надаються в порядку [пункту 66 Особливостей](#).

Варто також взяти до уваги, що у разі оскарження умов закупівлі, коли оскаржується в тому числі неузгодженість вимог між собою чи з законодавством, основний акцент документального доказування потрібно робити на вимогах, що стосуються саме вимог, що обмежують конкуренцію та призводять до дискримінації учасників. Водночас якщо оскаржуються лише неузгодженість вимог між собою чи з законодавством, для забезпечення дотримання приписів [частини 5 статті 18 Закону](#) та [пункту 56 Особливостей](#) до скарги доцільно додати матеріали, які хоча і є у відкритому доступі, проте у скарзі на них посилається скаржник. Це, наприклад, витяги або повна редакція нормативно-правового акта, стандарту, рішення органу оскарження тощо.

У розділі «Зразки документів» — «Зразки учасникам за Особливостями» — [«Оскарження \(за Особливостями\)»](#) учасники можуть взяти для використання шаблони скарг на умови закупівлі та щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності замовника.

Читайте також публікації:

[«Позиція АМКУ щодо застосування виразу „або еквівалент“»;](#)

[«Порядок подання скарги до Антимонопольного комітету України з 23.01.2024»;](#)

[«Майданчики Prozorro: як вибрати найкращий?».](#)